

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

Сарајево, јул 2025. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ	7
III	ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ	8
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	9
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	9
3.	МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ	10
4.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	10
5.	НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	12
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	13
7.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	16
7.1.	Преглед прихода и примитака	16
7.2.	Преглед расхода и издатака из буџета	16
7.2.1.	Бруто плате	17
7.2.2.	Путни трошкови	18
7.2.3.	Издаци за употребу возила	18
7.2.4.	Вишегодишњи пројекти	19
7.3.	Биланс стања	22
7.3.1.	Средства	22
7.3.2.	Обавезе	23
7.3.3.	Попис средстава и обавеза	24
8.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	27
8.1.	Набавка службених возила	27
8.2.	Набавка дијелова униформи	29
8.3.	Реализација уговора/оквирних споразума	29
9.	КОМЕНТАРИ ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	31
ПРИЛОЗИ		31

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу обављене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја **Граничне полиције Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Гранична полиција) који обухватају: биланс стања на 31.12.2024. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања по врстама и пројектима, преглед дознака из текуће резерве буџета, те анализу извршења буџета - текстуални дио, за годину која завршава на тај дан.

Према нашем мишљењу, осим за могуће ефекте питања описаних у параграфу **Основ за мишљење с резервом**, финансијски извјештаји Граничне полиције приказују истинито и фер, у свим значајним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2024. године, те приходе и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у Извјештају:

1. *Неправилности и недостаци у поступцима књиговодственог евидентирања пословних промјена у буџетској години, управљања натуралним донацијама, евидентирања и пописа сталних средстава и залиха (тачка 7.3. Извјештаја).*

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)². Наше одговорности према ISSAI стандардима су детаљније описане у параграфу **Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја**.

Независни смо од Граничне полиције у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

¹ Службени гласник БиХ, број 12/06

² Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквир (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједо основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Граничне полиције је одговорно за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Граничне полиције за 2024. годину, обавили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Граничне полиције за 2024. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према овом стандарду су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Граничне полиције у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње³

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Неправилности и недостатке у провођењу поступака јавних набавки (тачка 8. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Граничне полиције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

³ Параграф којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а која су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај параграф се назива још и 'истицање питања'.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Граничне полиције, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 8.7.2025. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с. р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неџад Хајтић, с. р.

ЗАМЈЕНИЦА ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неда Мочевић, с. р.

II РЕЗИМЕ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ЗА 2024. ГОДИНУ

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину дато је 19 препорука (14 нових и 5 поновљених)⁴. Дате препоруке се односе на финансијске извјештаје.

У табели која слиједи приказан је резиме датих препорука, док су детаљни налази презентовани по процесима у оквиру појединачних тачака Извјештаја.

Табела 1. Резиме датих препорука за 2024. годину

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
1	Потребно је да се јасно дефинишу овлаштења и одговорности свих запослених, у оквиру послова који су им додијељени, а све у циљу јачања управљачке контроле како би се смањио ризик од настанка грешке, неправилности или злоупотребе.	Н
2	Потребно је да Гранична полиција успостави/ажурира електронску евиденцију података о униформама, оружју и припадајућој опреми у полицијским тијелима БиХ у складу с важећим Правилником.	П
3	Гранична полиција је дужна приликом провођења поступака јавног надметања – лицитација поштовати одредбе Инструкције и у складу са истом дефинисати начин уплате, као и начин поврата датих депозита/кауција.	Н
4	Гранична полиција је дужна да приликом одобравања плаћеног одсуства запосленим поступа у складу са Законом о раду у институцијама БиХ.	Н
5	Гранична полиција је дужна у што краћем року извршити усклађивање интерних аката за службена возила с Правилником Савјета министара БиХ.	Н
6	Потребно је класификацију возила у модулу за праћење основних средстава извршити према одговарајућим категоријама.	Н
7	Гранична полиција је дужна обезбиједити да стварања обавеза врши на основу расположивости средстава.	Н
8	Гранична полиција треба да, у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ, поступа у складу са важећим прописима који дефинишу подручје одобравања и реализације вишегодишњих пројеката.	Н
9	Гранична полиција је дужна приликом добијања подршке у неновчаном облику поступати у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ.	Н
10	Гранична полиција треба креирати писане процедуре о пријему и књижењу донираних средстава, које ће омогућити правовремен унос и праћење истих.	Н
11	Гранична полиција је дужна осигурати благовремено евидентирање свих пословних промјена у циљу тачног исказивања стања у пословним књигама на 31.12. текуће године, како је то прописано Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.	П
12	Гранична полиција евидентирање сталних средстава предложених за расходовање треба вршити у складу са Упутством и Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ.	Н

⁴ Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
13	Гранична полиција је дужна успоставити поуздан систем евидентирања и контроле утрешка залиха, поштујући одредбе Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.	П
14	Гранична полиција је обавезна тендерску документацију за набавку службених возила креирати на начин да иста буде утемељена на правичности и једнаком третману према потенцијалним понуђачима.	П
15	Препоручујемо Граничној полицији да изврши детаљну анализу разлога вишегодишње сталности истог добављача за службена возила, односно да документује оправданост такве појаве и њену утемељеност на конкурентности.	Н
16	Гранична полиција је дужна, уз Закон о јавним набавкама и подзаконске акте, досљедно примјењивати и одредбе Правилника о условима набавке и начину коришћења специјализованих возила у Граничној полицији.	Н
17	Потребно је тендерском документацијом обезбиједити потпуне информације о условима уговора и поступку додјеле уговора, чиме би се понуђачима омогућила припрема понуда на стварно конкурентској основи, а све у циљу обезбјеђења ефикасног провођења поступака јавних набавки и смањења ризика од евентуалних жалби понуђача.	П
18	Гранична полиција је дужна успоставити поуздане евиденције за праћење реализације закључених уговора/оквирних споразума, како количински тако и вриједносно, а све у циљу благовременог планирања и провођења поступака јавних набавки.	Н
19	Гранична полиција је дужна да у уговорима јасно и прецизно дефинише начин плаћања и рок извршења за сваку конкретну услугу која се набавља, при томе водећи рачуна о природи услуге која је предмет набавке.	Н

Статус: Н-нова, П-поновљена

Осим наведеног, у Извјештају је обрађено и осам препорука од којих је за четири препоруке оцијењено да је реализација у току, за три препоруке оцена реализације у ревидираном периоду се није могла дати, док је за једну препоруку оцијењено да није релевантна за даље праћење.

III ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) обавила је финансијску ревизију за 2024. годину која обухвата ревизију финансијских извјештаја Граничне полиције и, у вези с истом, ревизију усклађености.

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији Граничне полиције за 2024. годину су, поред мишљења независног ревизора и резимеа датих препорука за 2024. годину, презентовани предмет и циљ ревизије, коришћени критеријуми, као и методе и поступци ревизије. Такође, оцијењена је реализација препорука из претходних извјештаја и презентовани су детаљни ревизорски налази и дате препоруке.

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Граничне полиције за 2024. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у цијелости резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе, и користи ли средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједина значајна погрешна приказивања могу остати неоткривена.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Наиме, за обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Инструкције о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март, април – јун и јул – септембар 2024. године
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о интерној ревизији
- Закон о полицијским службеницима и подзаконски акти

3. МЕТОДЕ И ПОСТУПЦИ РЕВИЗИЈЕ

Финансијска ревизија је проведена у складу с донесеним годишњим планом у двије фазе, односно обављањем претходне и завршне ревизије у периоду између октобра 2024. године и маја 2025. године. У складу с предметом финансијске ревизије и методологијом рада Канцеларије за ревизију која се базира на Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI), сагледана је презентована документација и информације о пословању Граничне полиције, утврђена су подручја ризика и оцијењено је функционисање система интерних контрола по појединим процесима ради одређивања ревизионог приступа. На бази узорка је извршен увид у књиговодствену документацију о насталим пословним догађајима евидентираним у пословним књигама Граничне полиције. Испитана је досљедност примјене законских прописа, те правила, процедура и других интерних аката који су везани за финансијско пословање Граничне полиције. Обављени су разговори с руководством Граничне полиције и другим запосленицима у циљу прибављања образложења одговорних лица у вези с пословним догађајима који су били предметом ревизије.

4. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

У претходним Извјештајима о обављеној финансијској ревизији Граничне полиције Канцеларија за ревизију је дала препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Током обављања ревизије за 2024. годину оцијенили смо да је Гранична полиција од укупно 19 претходно датих препорука реализовала седам, пет препорука није реализовала, реализација три препоруке је у току, док четири препоруке нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

У наредној табели приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 2. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Број преп.	Оцјена реализације препоруке из претходних извјештаја	Статус
1/2023	У Електронску евиденцију података о униформама, оружју и припадајућој опреми у полицијским органима БиХ ни у 2024. години нису унесени подаци. Информисани смо да су предузете радње да се по реализацији набавке униформи, а у складу са Правилником о изгледу полицијске униформе, у 2025. години успостави евиденција.	
2/2023	Гранична полиција је у односу на претходну годину унаприједила интерне контроле у погледу признавања и обрачуна накнада за службено путовање, међутим уочени су појединачни случајеви неправилног обрачуна дневница приликом путовања у иностранство службеним возилом.	
3/2023	Гранична полиција у 2024. години није обезбиједила благовремено евидентирање свих пословних промјена у циљу тачног исказивања стања у пословним књигама на 31.12. текуће године.	
4/2023	Гранична полиција је обезбиједила благовремено евидентирање и предузела је активности за редовну наплату средстава од изнајмљеног простора.	
5/2023	Гранична полиција је податке утврђене пописом у цјелости евидентирала у Модул сталних средстава, међутим утврђено је одступање стања исказаног у Модулу сталних средстава и стања у главној књизи.	

Број преп.	Оцјена реализације препоруке из претходних извјештаја	Статус
6/2023	У Граничној полицији још увијек нису успоставили поуздан систем евидентирања и контроле утрошка залиха.	✗
7/2023	Гранична полиција је у 2024. години при распореду особља на радна мјеста досљедно примјењивала прописе који регулишу радноправни статус запослених.	✓
8/2023	Гранична полиција је у 2024. години приликом премјештаја полицијских службеника проводила процедуре интерног премјештаја, чиме је обезбиједила правилну примјену правне норме која регулишу ову област.	✓
9/2023	Гранична полиција је сачињавањем писане забиљешке обезбиједила документовање претходне провјере тржишта, како је то дефинисано Законом о јавним набавкама.	✓
10/2023	Гранична полиција није обезбиједила ефикасно провођење поступака јавних набавки, због нејасно састављене тендерске документације у поступку набавке дијелова униформе, Канцеларија за разматрање жалби је у коначници поништила поступак.	✗
11/2023	Гранична полиција је користила израз „или еквивалент“ у поступку набавке информатичке опреме у којем је у техничкој спецификацији наведен назив уређаја.	✓
12/2023	Гранична полиција није креирала тендерску документацију за набавку службених возила на начин да иста буде утемељена на правичности и једнаком третману према потенцијалним понуђачима.	✗
1/2022	Приједлог правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста упућен је у августу 2024. године Савјету министара БиХ на давање сагласности, међутим иста још увијек није добијена. Приједлог правилника није разматран на сједници Савјета министара БиХ.	●
9/2022	Гранична полиција је поступила у складу са преузетим обавезама по закљученом споразуму о успостављању информационог система за евидентирање података о службеним возилима и од 1.1.2024. године се користи наведени систем.	✓
10/2022	Гранична полиција је у 2024. години извршила анализу потребних средстава за реализацију пројекта изградње објекта у Теренској канцеларији Југ Чапљина и закључила да одобрена средства за вишегодишњи пројекат нису довољна за реализацију истог. По извршеној анализи покренуте су активности на измјени и допуни Одлуке о вишегодишњем пројекту и у новембру Савјет министара БиХ је усвојио одлуку којом се вриједност пројекта повећава на 6.500.000 КМ, односно за 3.500.000 КМ или за 117%. Обзиром на измијењене околности дата препорука није релевантна за даље праћење.	Ⓜ
13/2022	Пописне комисије су приликом пописа користиле инвентурне листе у којима су евидентирали стања по попису, такође пописне комисије су потписивале појединачне обрачуне инвентура по локацијама након учитаног стања по попису.	✓
25/2022	Препорука да је Гранична полиција дужна пратити реализацију уговора у погледу поштовања свих уговорених одредби се односила на извршење уговора за набавку полицијске униформе. С обзиром да према закљученом уговору уговорени рок испоруке је у 2025. години дата препорука се не може оцијенити у ревидираном периоду.	Ⓜ
6/2201	С обзиром на то да у 2023. години није провођен поступак набавке услуга одржавања возила дату препоруку да Гранична полиција треба, на бази историјских података, процијенити који су то резервни дијелови који могу бити потребни приликом одржавања возила и на бази тога саставити техничку	Ⓜ

Број преп.	Оцјена реализације препоруке из претходних извјештаја	Статус
7/2021	спецификацију тражених услуга, чиме би се умањила могућност постојања неподвижних резервних дијелова, није могуће оцијенити. Препоруку дату Граничној полицији да се обезбиједи да цијене резервних дијелова и материјала за одржавање возила који нису предвиђени уговором одговарају тржишним цијенама, те да је потребно тендерском документацијом оставити могућност провјере цијене и избора на бази реалне тржишне цијене што би уједно смањило могућност манипулације цијенама неуговорених резервних дијелова, није могуће оцијенити јер је у 2024. години коришћен важећи оквирни споразум који је закључен 2022. године.	II

Статус: реализована препорука⁵, препорука чија је реализација у току⁶, нереализована препорука⁷, II препорука која није могла бити оцијењена у ревидираном периоду, односно није релевантна за даље праћење⁸.

5. НАДЛЕЖНОСТ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Гранична полиција је управна организација у оквиру Министарства безбједности БиХ, с оперативном самосталношћу, основана ради обављања полицијских послова везаних за надзор и контролу преласка границе БиХ и других послова прописаних Законом о Граничној полицији БиХ⁹. Унутрашња организација и начин рада Граничне полиције утврђени су Правилником о унутрашњој организацији који је донесен 2005. године и у мањој мјери измијењен 2013. године. Истим је систематизовано укупно 2.646 радних мјеста. На 31.12.2024. године Гранична полиција је запошљавала 1.887 лица. Гранична полиција није ускладила Правилник о унутрашњој организацији са Одлуком Савјета министара БиХ о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ¹⁰ и Одлуком о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ¹¹. Гранична полиција је сачинила Приједлог правилника о унутрашњој организацији Граничне полиције и уз прибављена мишљења надлежних институција прослиједила Министарству безбједности БиХ ради слања Савјету министара БиХ на добијање сагласности. Предметни акт је 16.8.2024. године упућен Савјету министара БиХ на разматрање, али према добијеним информацијама до момента обављања завршне ревизије, април 2025. године, документ није разматран.

По питању усклађивања Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији са одлукама Савјета министара БиХ дали смо препоруку у претходним годинама, те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току (ред. бр. 1/22 у Табели 2), а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

Законом о Граничној полицији дефинисано је да Граничном полицијом руководи директор, који за свој рад одговара министру безбједности и Савјету министара БиХ.

⁵ Реализоване су активности наведене у препоруци.

⁶ У току је реализација активности те стога у овом Извјештају није дата нова препорука, али је дат опис стања и проведених активности.

⁷ Нису предузимане активности на реализацији препоруке те је стога у овом Извјештају поновљена препорука за предметни процес.

⁸ Препорука није могла бити оцијењена у овом циклусу ревизије, али ће бити оцијењена кад се за то стекну услови или су се измијениле околности у односу на стање када је препорука дата.

⁹ Службени гласник БиХ, бр.: 50/04, 27/07 и 59/09

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 30/13

¹¹ Службени гласник БиХ, бр.: 30/13, 67/15 и 51/18

Директор има једног замјеника и једног помоћника директора за организацију и операције, који за свој рад одговарају директору. Директора и замјеника директора именује Савјет министара БиХ, на приједлог министра, с листе кандидата коју достави Независни одбор, на мандат од четири године, уз могућност реименовања у другом наредном мандату. Директор, замјеник директора и помоћник директора не могу бити из истог конститутивног народа. Савјет министара БиХ именовео је директора Граничне полиције почев од 2.3.2023. године, а замјеника директора 21.6.2023. године, на мандатни период од четири године. У октобру 2024. године рјешењем директора распоређен је на дужност помоћник директора за организацију и операције, јер је претходно распоређено лице на овој позицији пензионисано.

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Гранична полиција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола:

Закон о финансирању институција БиХ¹² уређује област финансијског управљања и контроле. Овим законом финансијско управљање и контрола дефинисано је као свеобухватан систем политика, процедура и активности који успоставља и за који је одговоран руководилац институције. Систем финансијског управљања и контроле заснива се на управљању ризицима и пружа разумно увјеравање да ће циљеви институције бити остварени на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин. Гранична полиција је донијела основне документе за успостављање система финансијског управљања и контроле у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Мапа пословних процеса и Регистар ризика ажурирани су у току 2024. године. Директору је достављен Извјештај о управљању ризицима у Граничној полицији за 2024. годину. Такође, Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ¹³ достављен је Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле за 2024. годину.

Функционисање система интерних контрола:

Систем интерних контрола је свеобухватан систем који успоставља руководство институције, а проводе га сви запослени у институцији. На основу проведене ревизије утврдили смо да систем интерних контрола у Граничној полицији није на задовољавајућем нивоу. Констатовани су недостаци и слабости у готово свим сегментима пословања који су били предмет ревизије (стварање обавеза, употреба службених возила, попис средстава и обавеза, јавне набавке и другим процесима што је детаљно описано у наредним тачкама Извјештаја).

Констатовали смо слабости у дијелу дефинисаних одредби и примјени Правилника о материјалном пословању у Граничној полицији¹⁴ којим су уређене процедуре у вези са

¹² Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

¹³ Наведена Јединица има обавезу сачињавати и Савјету министара БиХ достављати консолидовани годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле у институцијама БиХ који садржи информације о степену успостављања, напретку, стању и активностима које су у извјештајном периоду реализоване у области развоја система интерних финансијских контрола, као и о плановима за будући развој система интерних финансијских контрола у институцијама БиХ.

¹⁴ Акт број: 17-06-1-02-3-1320-2/15 од 9.7.2015. године

набавком, требовањем, управљањем, располагањем и коришћењем сталних средстава, материјала, ситног инвентара, издацима за текуће одржавање и друга питања материјалног пословања. Инструкцијом о процедурама стицања имовине, стварања, евидентирања и плаћања обавеза¹⁵ уређене су мјере, радње и стандардне процедуре стицања имовине, стварања, евидентирања и плаћања обавеза које се финансирају из буџета институције, као и одговорност запослених за пријаву, унос, књижења и плаћање обавеза у Граничној полицији. Анализирајући одредбе наведених интерних аката констатовали смо да за одређене активности нису прецизно и јасно дефинисана задужења и одговорности службеника Граничне полиције. Тако је уочено да у процесу стварања обавеза и одобравања трошка у појединим случајевима недостаје суштинска контролна активност што има за посљедицу стварања обавеза без претходно обезбијеђених финансијских средстава (у случају набавке услуга одржавања интегрисаног система видео надзора), као и неблаговремено евидентирање насталих догађаја (за испоручену и запримљену робу расход није евидентиран у одговарајућој буџетској години) - детаљније у тачкама 7.2.4. и 7.3. Извјештаја.

Такође, може се констатовати да није обезбијеђена синхронизација у евидентирању књиговодствених података у помоћну књигу сталних средстава за унос података у ИСФУ и помоћне књиге корисника за складишта (детаљније у тачки 7.3.3. Извјештаја). Недостатак успостављеног система интерних контрола у том дијелу, као и изостанак контроле у дијелу извршених књижења и налога за исправке у главној књизи, резултирао је одређеним грешкама у евидентирању пословних промјена и трансакција. Констатовано је да је у 2024. години у помоћну евиденцију сталних средстава два пута извршено евидентирање исте дониране опреме (мобилног надзорног система), у фебруару и јулу 2024. године. Додијељени су инвентурни бројеви и од тренутка уноса почео је обрачун амортизације све до момента када је наведена грешка уочена, тј. до октобра. Извршена су корективна књижења, међутим иста нико није преконтролисао и одобрио. Све наведено указује на непостојање адекватног система контроле приликом евидентирања средстава у помоћне евиденције, као и слабост система у дијелу контроле над располагањем имовином институције.

ПРЕПОРУКА 1

Потребно је да се јасно дефинишу овлаштења и одговорности свих запослених, у оквиру послова који су им додијељени, а све у циљу јачања управљачке контроле како би се смањио ризик од настанка грешке, неправилности или злоупотребе.

Правилником о вођењу електронске евиденције података о униформама, оружју и припадајућој опреми у полицијским тијелима БиХ¹⁶ утврђује се дефиниција, сврха и садржај евиденције те начин обраде, смјештај и заштита података, као и право приступа електронској евиденцији. Електронском евиденцијом остварује се јединствен и ефикасан начин евидентирања, задуживања и раздуживања дијелова униформи, оружја и припадајуће опреме у полицијским тијелима БиХ те се постиже висок ниво ажурираности и прецизности свих релевантних података потребних за квалитетан рад полицијских тијела на нивоу БиХ. На основу података из електронске евиденције, полицијска тијела БиХ у сваком тренутку имају увид у тренутно стање свих дијелова униформе, оружја и припадајуће опреме те имају могућност прецизно извршити процјене будућих потреба и планирање набавки свих дијелова униформи, оружја и припадајуће опреме. У Граничној

¹⁵ Акт број: 17-06-1-02-2-9782-11/18 од 12.3.2021. године

¹⁶ Службени гласник БиХ, број 1/14

полицији ни у 2024. години није успостављен поуздан систем уноса података у Електронску евиденцију података о униформама, оружју и припадајућој опреми у полицијским тијелима БиХ. Информисани смо да је планирано да се у 2025. години, по набавци и задужењу нових униформи изврши ажурирање и успостављање ефикасног и поузданог система електронске евиденције.

ПРЕПОРУКА 2

Потребно је да Гранична полиција успостави/ажурира Електронску евиденцију података о униформама, оружју и припадајућој опреми у полицијским тијелима БиХ у складу са важећим Правилником.

Надаље, приликом провођења продаје службених возила није се поступало у складу са одредбама Инструкције о начину и правилима провођења јавних надметања – лицитација за продају моторних возила буџетских корисника – институција Босне и Херцеговине¹⁷ којом је дефинисано да право учешћа у поступку јавног надметања – лицитације имају сва правна и физичка лица која прије утврђеног рока за лицитацију уплате предвиђени депозит/кауцију за учешће на јавном надметању – лицитацији, а да се уплата депозита/кауције врши на главни рачун код Централне банке. Гранична полиција је у току године провела четири поступка јавног надметања – лицитације. За проведене поступке уплата кауције/депозита је извршена у просторијама Граничне полиције, предајом на благајну, непосредно пред почетак јавног надметања – лицитације, а не на главни рачун Централне банке како је то дефинисано Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ.

ПРЕПОРУКА 3

Гранична полиција је дужна приликом провођења поступака јавног надметања – лицитација поштовати одредбе Инструкције и у складу са истом дефинисати начин уплате, као и начин поврата датих депозита/кауција.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ¹⁸ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ¹⁹, успостављена је Јединица интерне ревизије Граничне полиције. Јединица интерне ревизије Граничне полиције према правилнику о систематизацији запошљава два лица, руководиоца јединице интерне ревизије и интерног ревизора. У 2024. години надлежност ове јединице обављао је интерни ревизор, јер је радно мјесто руководиоца било упражњено²⁰. Јединица интерне ревизије је донијела Стратешки план рада за 2024. - 2026. годину, на основу којег је донесен План рада за 2024. године. Годишњи план рада је реализован у цјелости обављене су три накнадне ревизије по основу извјештаја сачињених у 2023. години. Планирање и извршење буџета, Јавне набавке и Приходи од продаје сталних средстава и прекршајних налога. Поред тога, Јединица интерне ревизије је обавила и једну ad hoc ревизију, по налогу директора, на тему Пријем, контрола и плаћања обавеза у Граничној полицији. По проведеној ревизији дато је пет препорука и констатована је слабост у систему евидентирања и вршења финансијске контроле

¹⁷ Акт Министарства финансија и трезора БиХ, број: 08-02-2-4348/23 од 29.5.2023. године

¹⁸ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

¹⁹ Службени гласник БиХ, број 59/19

²⁰ Руководилац јединице интерне ревизије пензионисан је у децембру 2023. године, а именовање новог извршено је у априлу 2025. године

приспјелих обавеза, као и то да Гранична полиција не евидентира све обавезе на начин дефинисан Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета.

7. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Гранична полиција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2024. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да су сачињени према Правилнику о финансијском извјештавању институција БиХ²¹.

7.1. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, исказани су у износу од 1.531.381 КМ, што је за 876.381 КМ више у односу на приходе и примитке планиране за 2024. годину.

Значајни приходи односе се на приходе од изречених новчаних казни (663.742 КМ), примљених текућих трансфера од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства (474.471 КМ) и приходе од продаје сталних средстава (306.856 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Прилогу I Извјештаја.

7.2. Преглед расхода и издатака из буџета

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2024. годину²², Граничној полицији су одобрена средства у укупном износу од 102.821.000 КМ (текући издаци 99.453.000 КМ, капитални издаци 1.268.000 КМ и вишегодишња капитална улагања 2.100.000 КМ)²³. Такође, поменути закон је одобрено 2.371 запослених у Граничној полицији.

Током године извршена су усклађивања буџета која се односе на следеће:

- средстава вишегодишњих пројекта пренесена из претходног периода у укупном износу од 9.049.065 КМ;
- средства новчаних донација у износу од 537.201 КМ, од чега су средства пренесена из претходног периода у износу од 62.730 КМ и уплаћена у текућој години у износу од 475.471 КМ, те
- средства од продаје службених возила – Гранична полиција је продајом службених возила остварила већи приход за 192.453 КМ од планираног, тако да је Министарство финансија и трезора БиХ укупно остварени приход од продаје

²¹ Службени гласник БиХ, број 25/15, 91/17 и 2/24

²² Службени гласник БиХ, број 50/24

²³ До усвајања буџета за 2024. годину, Гранична полиција је располагала средствима одобреним према појединачним Инструкцијама о привременом финансирању институција БиХ за период јануар – март 2024. године, број: 05-16-2-9002-1/23 од 28.12.2023. године, за период април – јун 2024. године, број: 05-02-2-2499-1/24 од 26.3.2024. године и период јул – септембар 2024. године, број: 05-02-2-4285-1/24 од 25.6.2024. године које је донио министар финансија и трезора Босне и Херцеговине.

службених возила одобрило Граничној полицији за набавку средстава исте намјене.

Према наведеном, Гранична полиција је у 2024. години располагала средствима у укупном износу од 112.599.718 КМ.

Гранична полиција је извршила реструктурисања расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Реструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 718.000 КМ.

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама – збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2024. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 92.417.100 КМ, што је за 20.182.618 КМ мање у односу на расположиви (кориговани) буџет за 2024. годину.

Вриједносно значајни расходи односе се на: бруто плате и накнаде плата (70.983.290 КМ)²⁴, накнаде трошкова запослених (14.248.072 КМ), набавку опреме (1.424.210 КМ), издатке за услуге превоза и горива (1.194.721 КМ) и издатке за текуће одржавање (965.843 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Прилогу II Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, стање по процесима за које су дате препоруке у ранијем периоду чија реализација је у току, као и одређена објелодањивања чињеница о значајним расходима реализованим у 2024. години.

7.2.1. Бруто плате

Ревизијом издатака у оквиру позиције бруто плата утврђене су сљедеће неправилности и недостаци:

Плаћено одсуство: Законом о раду у институцијама БиХ²⁵ прописано је да запосленик има право на одсуство с рада уз накнаду плате до седам радних дана у једној календарској години – плаћено одсуство у случају: ступања у брак, порођаја супруге и теже болести или смрти члана ужег домаћинства и задовољавања вјерских, односно традицијских потреба или других случајева утврђених актом послодавца. Изузетно, послодавац је дужан да омогући запосленику одсуство до шест радних дана у једној календарској години, ради задовољавања његових вјерских, односно традицијских или других потреба, с тим да се одсуство од два дана користи уз накнаду плате – плаћено одсуство²⁶. Констатовали смо да је Гранична полиција својим запосленима одобравала коришћење до четири дана плаћеног одсуства годишње ради задовољења вјерских, односно традицијских потреба, а не два дана како је прописано законом.

²⁴ Просјечан број запослених у 2024. години за које су исплаћене бруто плате био је 1.887.

²⁵ Члан 30. став (1) Закона о раду у институцијама БиХ, Службени гласник БиХ бр.: 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17

²⁶ Министарство правде БиХ је дало мишљење у вези примјене члана 30. Закона о раду у институцијама БиХ, http://www.mpr.gov.ba/pristup_info/default.aspx?id=10111&langTag=sr-SP-Cyrl

ПРЕПОРУКА 4

Гранична полиција је дужна да приликом одобравања плаћеног одсуства запосленим поступа у складу са Законом о раду у институцијама БиХ.

7.2.2. Путни трошкови

Укупни издаци за путне трошкове износили су 406.616 КМ, од чега је из буџета финансирано 374.185 КМ, а из средстава пројект RITHMS²⁷ 32.431 КМ. У односу на претходну годину издаци за службена путовања су већи за 31.801 КМ. На трошкове службених путовања у земљи утрошено је 286.399 КМ, а на трошкове путовања у иностранство 120.217 КМ.

Процесом ревизије констатирали смо да се приликом признавања трошкова дневница за путовање у иностранство авионом води рачуна о времену поласка авиона с аеродрома до доласка авиона на аеродром. Такођер, дневнице су се умањивале уколико је на службеном путовању била обезбјеђена исхрана (минимално два obroka) те није уочено признавање трошкова који се не могу сматрати трошком службеног пута. Међутим, утврдили смо да у појединачним случајевима када се за службено путовање у иностранство користи аутомобил, а до крајње дестинације има пропутовања кроз више земаља, обрачун дневнице је вршен према времену проведеном у земљи пропутовања. Одлуком о начину и поступку остваривања права запослених у институцијама БиХ²⁸ дефинисано је да се обрачун дневница врши на основу дневнице утврђене за земљу у коју се службено путује.

По питању признавања и обрачуна накнада за службено путовање дали смо препоруку у претходном периоду, те смо на основу презентираних оцијенили да је реализација исте у току (препорука број 2. у Табели 2), а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

7.2.3. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу службених возила са 31.12.2024. године износе 2.372.816 КМ. Значајнији издаци односе се на набавку горива (1.088.994 КМ), набавку услуга и материјала за одржавање службених возила (633.176 КМ) и регистрацију и осигурање возила (479.238 КМ).

Према Правилнику Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине²⁹ Граничној полицији је дато право на коришћење три службена возила, као и право на располагање специјализованим службеним возилима. Наведеним правилником дефинисана је обавеза институција да своје правилнике о возилима за специјализоване намјене достави на сагласност Савјету министара БиХ најкасније у року од 60 дана од дана ступања на снагу правилника (тј. до 16.7.2023. године) те да у истом року изврше усклађивање својих интерних аката за употребу службених возила са одредбама Правилника. Гранична полиција је по

²⁷ Пројекат који се финансира, у складу са уговором о конзорцијуму, из средстава Европске комисије и Граничне полиције, а у вези са пројектом Истраживање, обавјештајни рад и технологија осигурања наслеђа и тржишта

²⁸ Службени гласник БиХ, број: 6/12, 10/18 и 75/18

²⁹ Службени гласник БиХ, број 34/23 и 84/23

прибављању мишљења надлежних институција у септембру 2024. године упутила Министарству безбједности БиХ Приједлог правилника о условима набавке и начину коришћења специјализованих службених возила ради достављања Савјету министара БиХ на давање сугласности. До окончања ревизије (април 2025. године) није добијена сагласност Савјета министара БиХ. Такође, Гранична полиција није извршила усклађивање интерног правилника за службена возила како је то дефинисано Правилником Савјета министара БиХ.

ПРЕПОРУКА 5

Гранична полиција је дужна у што краћем року извршити усклађивање интерних аката за службена возила с Правилником Савјета министара БиХ.

Правилником о условима набавке и начину коришћења специјализованих возила у Граничној полицији³⁰ дефинисано је право на располагање са 469 службених возила за специјализоване намјене. Према презентованим подацима³¹ Гранична полиција је на 31.12.2024. године располагала са 337 специјализованих возила и са једним службеним возилом. Министарство финансија и трезора БиХ је у октобру 2024. године свим буџетским корисницима доставило Обавјештење о обавезној класификацији кроз ИСФУ систем³² у складу са Правилником о условима и коришћењу службених возила у институцијама БиХ. Према наведеном обавјештењу институције су дужне да сва возила која су унесена у модул за праћење основних средстава (ФА модул) промијене раније унесену категорију путнички аутомобили на одговарајућу нову категорију дату према класама возила. Гранична полиција је поступила по добијеном обавјештењу, међутим урадила је погрешно класификацију. Наиме, увидом у достављени извјештај из модула сталних средстава специјализована возила, њих 337 је евидентирала као службена возила ниже класе, а једно службено возило је класификовано као специјализовано возило.

ПРЕПОРУКА 6

Потребно је класификацију возила у модулу за праћење основних средстава извршити према одговарајућим категоријама.

7.2.4. Вишегодишњи пројекти

Гранична полиција је у 2024. години имала на располагању средства по основу три вишегодишња пројекта у укупном износу од 11.149.065 КМ. Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину Граничној полицији су одобрена 2.100.000 КМ за наставак реализације пројекта набавке дијелова полицијске униформе у Граничној полицији. Поред тих средстава Гранична полиција је на име реализације вишегодишњих пројеката располагала и са средствима у укупном износу од 9.049.065 КМ, од чега су неутрошена средства пренесена из претходних година 7.799.065 КМ и

³⁰ Акт број 17-06-1-02-3-2602/15 од 9.7.2015. године и број 17-06-4-02-3-2602-28/15 од 14.12.2022. године

³¹ Извјештај о извршењу буџета Граничне полиције за 2024. годину

³² Акт Министарства финансија и трезора БиХ број: 08-16-4-6527-1/24 од 25.10.2024. године

средства додијељена у 2024. години из намјенских средстава за развој сектора комуникације и информационог друштва у БиХ (1.250.000 КМ)³³.

Одлуком Савјета министара БиХ из децембра 2023. године одобрен је вишегодишњи пројекат „Финансирање услуга проширивања и одржавања интегрираног система видео-надзора граничне полиције БиХ и система аутоматског препознавања регистарских таблица на граничним прелазима БиХ“³⁴ за период 2024. – 2026. година, у износу од 3.300.000 КМ. Одлуком је дефинисана да ће се пројекат финансирати из средстава буџета институција БиХ с планираном динамиком потрошње и финансирања у сљедећим фазама:

- у 2024. години 750.000 КМ – издаци за текуће одржавање (економски код 137)
- у 2025. години 750.000 КМ – издаци за текуће одржавање (економски код 137), 500.000 КМ – набавка опреме (економски код 8213)
- у 2026. години 800.000 – издаци за текуће одржавање (економски код 6137), 500.000 КМ – набавка опреме (економски код 8213).

С обзиром на то да у Закону о буџету за 2024. годину у Прегледу вишегодишњих пројеката средства за овај пројекат нису била одобрена за текућу годину, средства планирана за финансирање прве фазе према горе наведеној Одлуци Граничној полицији нису била оперативна. Међутим, у јулу 2024. године донесена је Одлука о утврђивању намјене дијела средстава уплаћених од дозвола за коришћење радиоелектричног спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система³⁵, којом је утврђено да се 1.250.000 КМ распоређује Граничној полицији за реализацију овог пројекта. По дојели ових средстава покренуте су активности на измјени Одлуке о одобравању вишегодишњег пројекта, у дијелу извора финансирања и динамике реализације, тако да је Савјет министара БиХ у децембру 2024. године донио Одлуку о измјени Одлуке о одобравању вишегодишњег пројекта³⁶ након чега су средства по овом пројекту постала и оперативна.

Анализирајући реализацију овог пројекта може се констатовати да је Гранична полиција на основу одлуке о одобравању пројекта у фебруару покренула поступке набавке услуга проширења интегрисаног система видео надзора и услуга одржавања за аутоматског читавање регистарских таблица, како би осигурала техничку подршку за свој Дата центар. Према Закону о финансирању институција БиХ буџетском корисницима није дозвољено да ствара обавезе, односно расходе или оптерећења буџетских позиција, ако средства за те расходе или оптерећења буџетских позиција нису одобрена у оквиру износа алоцираног за ту прорачунску институцију. И поред тога, Гранична полиција је након окончања поступака набавки, кренула у реализацију закључених уговора. Међутим, плаћање испоручених услуга је извршено тек пошто су средства за овај пројекат постала оперативна.

ПРЕПОРУКА 7

Гранична полиција је дужна обезбиједити да стварање обавеза врши на основу расположивости средстава.

³³ Одлука о утврђивању намјене дијела средстава уплаћених од дозвола за коришћење радиоелектричног спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система, Службени гласник БиХ, број 58/24

³⁴ Службени гласник БиХ, број 7/24

³⁵ Службени гласник, број 58/24

³⁶ Одлука о измјени Одлуке о одобравању вишегодишњег пројекта “Финансирање услуга проширивања и одржавања Интегрираног система видео-надзора Граничне полиције БиХ и система аутоматског препознавања регистарских таблица на граничним пријелазима БиХ”, Службени гласник, број 91/24

Надаље, Гранична полиција је у 2024. години наставила са реализацијом вишегодишњег пројекта изградње објекта за смјештај Теренске канцеларије Југ Чапљина који је одобрен Одлуком Савјета министара БиХ од 29.12.2020. године³⁷. Одлуком о одобравању пројекта дефинисано је да се средства за реализацију обезбјеђују из средстава Буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ у три транше и то: 1.000.000 КМ буџет за 2020. годину, 1.500.000 КМ буџет за 2021. годину и 500.000 КМ буџет за 2022. годину. С обзиром да буџет за 2021. годину није усвојен, одобравање средстава је пролонгирано у континуитету за по годину, тако да је Граничној полицији трећа транша додијељена кроз буџет 2023. године.

И поред чињенице, да је пројекат требао бити окончан, активности на реализацији су у почетној фази. У 2024. години пренесено је 2.699.065 КМ неутрошених средстава из претходне године. Гранична полиција је у марту 2024. години урадила истраживање тржишта за набавку услуга радова за изградњу зграде теренске канцеларије Југ и дошла је до закључка да расположива средства нису довољна за окончање одобреног пројекта, те да недостају средства у износу од 3.000.000 КМ. По урађеном истраживању Гранична полиција је покренула активности на измјени одлуке о одобреном вишегодишњем пројекту, и уз претходно прибављена мишљена надлежних институција у новембру доставила Приједлог одлуке о измјени Одлуке о одобравању вишегодишњег пројекта изградња објекта за смјештај Теренске канцеларије Југ Чапљина.

Савјет министара БиХ је 15.11.2024. године усвојио Одлуку³⁸ којом је вриједност пројекта повећана за 3.500.000 КМ, односно за 117%. Упутством о начину планирања, одобравања и реализације вишегодишњих капиталних улагања у институцијама БиХ³⁹, чланом 14. дефинисано је да „код промјене вриједности вишегодишњег пројекта или структуре истог у односу на првобитно донесену одлуку (укључујући и измјену извора финансирања), буџетски је корисник дужан Савјету министара доставити приједлог измјене одлуке о вишегодишњем пројекту с тим да промјена вриједности вишегодишњег пројекта, уколико се истом подразумева повећање вриједности пројекта, подлијеже ограничењу повећања до максимално 10% од укупне вриједности вишегодишњег пројекта које се усаглашава с Министарством финансија и трезора БиХ.“ Иако је активност у вези промјене вриједности вишегодишњег пројекта подржало Министарство финансија и трезора БиХ, одступило се од дефинисаног ограничења повећања вриједности одобреног вишегодишњег пројекта до максимално 10%.

ПРЕПОРУКА 8

Гранична полиција треба да, у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ, поступа у складу са важећим прописима који дефинишу подручје одобравања и реализације вишегодишњих пројеката.

³⁷ Службени гласник БиХ, број 13/21

³⁸ Одлука о измјени Одлуке о одобравању вишегодишњег пројекта изградња објекта за смјештај Теренске канцеларије Југ Чапљина Граничне полиције БиХ, Службени гласник БиХ број 89/24

³⁹ Службени гласник БиХ, број: 77/21 и 24/24

7.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2024. године исказана су укупна средства у износу од 29.616.128 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 38.272.733 КМ.

Значајне ставке биланса односе се на краткорочна потраживања (379.209 КМ), неотписану вриједност сталних средстава (29.147.243 КМ), обавезе према добављачима (759.770 КМ), обавезе према запосленима (6.792.899 КМ) и краткорочна разграничења (1.414.188 КМ). Неотписана вриједност сталних средстава у 2024. години већа је за 2.343.206 КМ у односу на претходну годину. Повећање вриједности сталних средстава резултат је набавке средстава и опреме из буџета, те евидентирања добијених неновчаних донација.

Биланс стања приказан је у Прилогу III Извјештаја.

7.3.1. Средства

Гранична полиција је у току 2024. године евидентирала пријем неновчаних донација у вриједности од 7.239.754 КМ. Значајније неновчане донације односе се на донирање компјутерске опреме (3.283.821 КМ), полицијске опреме (2.313.948 КМ) те донирање моторних возила (1.020.240 КМ).

У складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2024. годину буџетски корисник обавезан је одмах по пријему подршке у неновчаном облику⁴⁰ информисати Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине о истом. Такође, буџетски корисник обавезан је одмах по пријему евидентирати помоћ у неновчаном облику у Главну књигу трезора и помоћне књиге сталних средстава и инвентара.

Гранична полиција у 2024. години није одмах по пријему неновчаних донација обавјештавала Министарство финансија и трезора БиХ правдајући то досадашњом праксом да о примљеним неновчаним донацијама обавјештава Министарство финансија и трезора БиХ кроз подношење финансијских извјештаја. Такође, констатовали смо да Гранична полиција одмах по пријему не евидентира неновчане донације у Главну књигу трезора и помоћне књиге сталних средстава и инвентара, а уочена је и неусклађеност у датумима евидентирања улаза неновчаних донација у складиште и књижења истих у Главну књигу. Тако је нпр. Гранична полиција, на основу документације о пријему донације из 2023. године, евидентирала улаз робе у складиште у децембру 2024. године, док је финансијско евидентирање (средства набавне вриједности 501.121 КМ) у пословним књигама извршено у јулу 2024. године.

⁴⁰ Подршке у неновчаном облику су нематеријална средства, опрема и материјал за обављање дјелатности буџетског корисника.

ПРЕПОРУКА 9

Гранична полиција је дужна, приликом добијања подршке у неновчаном облику, поступати у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ.

Надаље, Гранична полиција за процес пријема и књижења дониране опреме нема писаних процедура, али сагледавајући успостављени систем поступања може се констатовати да има простора за унапређење. Пријем дониране опреме се врши према отпремници фирме која испоручује опрему за донатора или према писму донатора, на основу којих се прави улаз робе у складиште. Уколико у моменту пријема опрема нема познате финансијске вриједности, складиштар може унијети и уноси сву опрему/робу без вриједности у информациони систем OCEAN. Складиштар не уноси финансијску вриједност средстава у OCEAN. По достављању споразума/меморандума о донацији, материјални књиговођа на основу истог књижи донирану опрему. Приликом књижења материјални књиговођа поново уноси сву опрему (врши се дупли унос у OCEAN) и додаје јој финансијску вриједност. У случајевима када споразуми и/или меморандуми са цијенама дониране опреме касне, касни и књижење дониране опреме. Уколико Гранична полиција не добије меморандум са цијеном опреме, формира комисију која записнички утврђује вриједност донираних средстава. У комисији учествују стручна лица (одговорна за предметну опрему) и лица из финансијског и материјалног пословања, како би се што правилније извршила процјена вриједности. Комисија је у 2024. години формирана за процјену вриједности донираних микроскопа. По окончању процеса процјене вриједности врши се књижење дониране опреме. Може се десити и дешавало се да процес књижења касни по неколико мјесеци. У овим случајевима средства се стављају у употребу и користе се, а да нису укњижења (амортизација се не обрачунава).

Поред наведеног уноса у информациони систем OCEAN, материјални књиговођа врши унос истих средства укључујући и финансијску вриједност и у ИСФУ систем у модул сталних средстава, гдје се поступак уноса још једном понавља. У циљу успостављања ефикасног и поузданог система треба размотрити и, по могућности, усвојити начин рада који неће захтијевати дуплирање уноса у информационе системе.

ПРЕПОРУКА 10

Гранична полиција треба креирати писане процедуре о пријему и књижењу донираних средстава, које ће омогућити њихов правовремен унос и праћење.

7.3.2. Обавезе

Гранична полиција и даље у одређеним случајевима није успоставила поуздан систем благовременог евидентирања створених обавеза у буџетској години, нити је успоставила поуздан систем праћења испостављања фактура за извршене услуге. Утврђено је да, за услуге које су извршене у 2024. години, Гранична полиција није евидентирала обавезе према добављачима у пословним књигама за наведену године. Тако на примјер, збирна фактура у вриједности 23.573 КМ за набавку ауто-гума, чија испорука је била у 2024. години, испостављена је у марту 2025. године, док рачуни испостављени за услуге набавке горива, хотелске услуге, одржавање возила и др., запримљени прије затварања

периода за унос обавеза, нису евидентирани као обавеза обрачуноског периода, односно буџетске године.

Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ⁴¹ дефинисано је да су буџетски корисници обавезни да се приликом уноса података за књижење придржавају рачуноводствених принципа и да сви подаци морају бити унесени благовремено. У складу са Законом о финансирању институција БиХ, приходи и примици, расходи и издаци исказују се уз примјену модификованог рачуноводственог принципа настанка догађаја, а што значи да се расходи признају на основу настанка пословног догађаја (обавеза) и у извјештајном периоду на који се односе независно од плаћања. У складу с наведеним, можемо закључити да Гранична полиција није евидентирала све обавезе на начин дефинисан Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ, што је утицало на исказивање стања ових билансних позиција у Главној књизи и Годишњем финансијском извјештају.

ПРЕПОРУКА 11

Гранична полиција је дужна обезбиједити благовремено евидентирање свих пословних промјена у циљу тачног исказивања стања у пословним књигама на 31.12. текуће године, како је то прописано Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.

7.3.3. Попис средстава и обавеза

Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ и Упутством о вршењу пописа имовине и обавеза буџетских корисника на крају буџетске године⁴² прописана је обавеза провођења редовног годишњег пописа имовине, обавеза и потраживања. Попис имовине и обавеза је мјера усклађења књиговодственог стања са стањем утврђеним пописом која између осталог треба да обезбиједи вјеродостојност годишњих финансијских извјештаја.

Одлуком директора од 20.11.2024. године покренуте су активности пописа имовине, обавеза и потраживања. Упутством о вршењу пописа имовине, потраживања и обавеза у Граничној полицији прецизно су дефинисане све активности које је потребно провести у циљу обављања ефикасног пописа. Дефинисани су задаци комисија, рокови за обављање пописа, рокови за подношење извјештаја о извршеном попису и друго.

Комисије теренских центара поново су констатовале да се на стању налазе средства која нису евидентирана у пописним листама и обратно, да одређена средства нису на терену, а евидентирана су у достављеним пописним листама. У току самог обављања пописа у извјештајима пописних комисија забиљежени су и наведени одређени ограничавајући фактори⁴³ који су у коначници резултирали кашњењем у подношењу извјештаја о извршеном попису Централној пописној комисији. Централна пописна комисија је

⁴¹ Акт Министарства финансија и трезора БиХ, број: 01-08-02-2-1515-1/15 од 4.2.2024. године

⁴² Акт Министарства финансија и трезора БиХ, број: 08-02-2- 7449-1/24 од 11.12.2024. године

⁴³ Нпр. У службеним просторијама Главне канцеларије се налази велики број средстава која дужи низ година нису у употреби и не користе се за рад, а заузимају радни простор што је последица неблаговременог отписа и расходовања током претходних година и иста су морала бити обухваћена пописом.

21.2.2025. године сачинила Извјештај о извршеном попису средстава, обавеза и потраживања, који је усвојило руководство Граничне полиције. Сумирајући појединачне извјештаје пописних комисија Централна пописна комисија је констатовала да је након поређења стварног и књиговодственог стања утврђен мањак у износу 24.502 КМ, који је образложила. У Извјештају Централне комисије за попис књиговодствена вриједност исправке вриједности и садашња вриједност средстава на 31.12.2024. године наведена је само у укупном износу, без да је у циљу јасног презентовања, стање исказано по групама конта.

Стална средства предложена за расходовање у 2024. години у износу од 1.380.886 КМ, садашње вриједности 153.892 КМ су ручним налогом на 31.12.2024. године књижена на конто средства ван употребе. У складу са Упутством о вршењу пописа имовине и обавеза буџетских корисника на крају буџетске године, стална средства ће бити отписана и искњижена из пословних књига на начин да ће се средства ставити ван употребе 1. јануара наредне године, а коначно искњижавање се спровести након потписаног записника о примопредаји средстава на уништење између буџетског корисника и ангажоване овлаштене фирме. Надаље дефинисано је да, уколико буџетски корисници имају потребу да неко стално средство ставе ван употребе, потребно је да наведену промјену кроз модул дуготрајне имовине (ФА), проведу под првим даном наредног мјесеца или првим даном наредне године, да би се правилно обрачунала амортизација за претходни период-мјесец када је стално средство било у употреби-функцији.⁴⁴

Надаље, Министарство финансија и трезора је дефинисало начин евидентирања набавке, продаје и расходовања сталних средстава⁴⁵ прописујући да се евидентирање расходовања сталног средства врши задуживањем одговарајућег аналитичког конта *стална средства ван употребе*, уз истовремено одобрење одговарајућег аналитичког конта *стална средства за износ набавне вриједности средства које се расходује*, уз предуслов да су обезбијеђени документи везани за поступак.

Гранична полиција је у току 2024. године продала стална средства (чамац, мотор за чамац и двије приколице) која књиговодствено није евидентирала на аналитички конто *стална средства ван употребе* нити је иста расходовала до тренутка обављања завршне ревизије, иако су обезбијеђени документи везани за њихово расходовање (уговор о купопродаји, записник о преузимању). Надаље, увидом у извјештај о расходованим средствима у 2024. години, констатовали смо да су у наведеној години расходована возила која су продата претходних година, у периоду 2022- 2023. године. Наведено упућује на слабости интерних контрола приликом књиговодственог евидентирања насталих промјена и неблаговремено евидентирање пословних активности.

ПРЕПОРУКА 12

Гранична полиција евидентирање сталних средстава предложених за расходовање треба вршити у складу с Упутством и Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ.

⁴⁴ Инструкција о правилном и благовременом евидентирању, начину рада и затварању периода у модулу дуготрајне имовине (ФА) од 19.4.2013. године

⁴⁵ Акт Министарства финансија и трезора БиХ број: 01-08-16/156/07 од 12.1.2007. године

Гранична полиција је податке утврђене пописом у цјелости евидентирала у помоћну евиденцију, Модул сталних средстава, међутим утврђено је одступање стања исказаног у Модулу сталних средстава и стања у главној књизи. Стање сталних средстава у Модулу сталних средстава веће је него што је исказано стање средстава у главној књизи на 31.12.2024. године. Наиме, књиговодствена вриједност сталних средстава у главној књизи износи 90.783.678 КМ, а у обрачуна инвентуре 92.331.246 КМ. У извјештају Централне комисије за попис се наводи да стање сталних средстава у главној књизи и Модулу сталних средстава није идентично за износ приједлога за расход сталних средстава. Међутим, накнадно проведеним радњама у Граничној полицији утврдили су да је разлог за наведено одступање погрешно књижење вриједности средстава у материјалном књиговодству. Утврђено погрешно књижење је констатовано у службеној забиљешки материјалног књиговође, које је поступцима ревизије и потврђено. Корекција погрешно књижене вриједности средстава је извршена у 2025. години.

По питању евидентирања средстава утврђених проведеним пописом у Модул сталних средстава, који је обавезна помоћна евиденција, те да се на тај начин потврди усклађеност књиговодственог стања са стварним стањем дали смо препоруку у претходној години, те смо на основу претходно презентираних оцијенили да је реализација исте у току (Ред. бр. 5/2023 у Табели 2), а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

Евидентирање и попис залиха: Гранична полиција ни у 2024. години није благовремено вршила књижење набављене робе у класи 2 - Залихе. Успостављен је систем да се улаз робе током године евидентира у помоћној евиденцији (Главно складиште), али тек са 31.12.2024. године исти се евидентира у Главној књизи. Такође, излази робе из Главног складишта се евидентирају на картици складишта у тренутку настанка догађаја, али се књиговодствено евидентирање - искњижавање из главне књиге са конта залиха такође реализује на крају године. Иако стање залиха не утиче на исказивање билансних позиција у обрасцу Биланс стања, јер је дефинисано да се материјал и ситни инвентар евидентирају само унутар класе 2 у циљу контроле над њиховом употребом⁴⁶ (истовремено са евидентирањем вриједности залиха врши се и њихова исправка). С обзиром на то да се набавка ових вриједности ставља непосредно на расходе и да су ти расходи значајни, у циљу контроле, тачног извјештавања током године и редовног увида у стање залиха потребно је благовремено евидентирати залихе.

Напомињемо и да се дужи низ година проводе активности везане за успоставу централизованог модула залиха у Информационом систему финансијског управљања који, између осталог, треба осигурати податке који су основа за поуздано и ефикасно управљање залихама. Од 2019. године Гранична полиција има унесена почетна стања у поменутом модулу, међутим и поред протеча значајног временског периода није било значајнијег помака у функционалном успостављању поменутог модула у ИСФУ систему. У употреби је сопствени Oracle систем Граничне полиције за евидентирање дневног промета (улаза и излаза) роба у магацину. Поред наведеног, није успостављен ни нови модул за ситан инвентар у ИСФУ систему. Неуспостављањем наведених система у Граничној полицији није обезбјеђен поуздан систем евидентирања и контроле залиха.

⁴⁶ Набавка материјала и инвентара евидентира се у класи 2 тако што се терети конто залиха 211100 односно 221100 у корист конта исправка 211900 односно 221900, а трошење материјала књижи се одобравањем залиха 211100 односно 221100 на терет конта исправка 211900 односно 221900.

ПРЕПОРУКА 13

Гранична полиција је дужна успоставити поуздан систем евидентирања и контроле утрошка залиха, поштујући одредбе Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.

8. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Гранична полиција је донијела и објавила План јавних набавки за 2024. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама Босне и Херцеговине. Према презентованим подацима, Гранична полиција је у току 2024. године провела 15 отворених поступака у вриједности 9.682.559 КМ⁴⁷ и 8 конкурентских поступака у вриједности од 183.192 КМ. Путем директног споразума извршене су набавке укупне вриједности од 188.385 КМ.

Ревизијом процедура јавних набавка из узорка утврђена су одступања од заданих критеријума како слиједи:

8.1. Набавка службених возила

На основу одлуке о покретању поступка јавне набавке моторних возила покренут је отворени поступак процијењене вриједности 671.000 КМ, а за набавку укупно 12 возила и 13 звучно-свјетлосних сигнализација. Критеријум за додјелу уговора је најнижа цијена уз планирано провођење е-аукције. Тендерском документацијом су дефинисане двије техничке спецификације предмета набавке и то за набавку 11 путничких моторних возила Типа А и једног путничког моторног возила Типа Б. По објављивању јавног позива тендерску документацију је преузело 13 потенцијалних понуђача. Обзиром да је три пута вршена измјена тендерске документације, у коначници трећу измјену је преузело пет потенцијалних понуђача⁴⁸. Пристигле су двије понуде, од којих је једна оцијењена као прихватљива па је са преосталим јединим понуђачем закључен уговор у вриједности од 670.949 КМ.

Законом о јавним набавкама допуштена је могућност подјеле предмета набавке на лотове на основу објективних критеријума (нпр. према врсти, карактеристикама, намјени, мјесту или времену испуњења), а све у циљу учешћа више понуђача у поступку јавне набавке. Тендерском документацијом набавка моторних возила није подијељена на лотове иако су постојали објективни критеријуми за исто (врста и техничке карактеристике моторних возила). Овакво поступање не осигурава примјену општих принципа који подразумевају да се према понуђачима понаша једнако и недискриминирајуће, како би се обезбиједила праведна и активна конкуренција у циљу најефикаснијег коришћења јавних средстава.

Надаље, увидом у документацију о проведеном истраживању тржишта уочили смо да је Гранична полиција приликом истраживања тржишта конкуренцију свела на ниво исте дистрибутивне мреже. Приликом истраживања тржишта за набавку моторних возила Типа А, тражене техничке карактеристике су задовољавале марке возила VW и Audi. Наведено се рефлектовало и на то да су оба понуђача понудила исту марку и модел возила (VW –

⁴⁷ Све износи наведени у тачки 8. Јавне набавке су без ПДВ-а.

⁴⁸ Након прве измјене, тендерску документацију преузело седам понуђача, након друге измјене тендерску документацију преузела два понуђача и након треће измјене тендерску документацију преузело је пет понуђача.

Golf Life). При томе се кроз године, на што смо упозоравали више пута кроз наше извјештаје, свођење конкуренције на дистрибутивну мрежу наведених возила, одражава директно на постојање конкуренције у јавној набавци.

Поступајући на овакав начин Гранична полиција поново није обезбиједила активну и правичну конкуренцију у предметној набавци како је то захтијевано Законом о јавним набавкама (члан 3.) Наиме, и 2024. године, као и претходних година, Гранична полиција је са истим добављачем⁴⁹ уговорила набавку возила из VW програма (Golf Life - 11 возила, јединичне цијене 48.350 KM) и набавку Audi A6 (једно возило у вриједности од 111.110 KM).

ПРЕПОРУКА 14

Гранична полиција је обавезна тендерску документацију за набавку службених возила креирати на начин да иста буде утемељена на правичности и једнаком третману према потенцијалним понуђачима.

ПРЕПОРУКА 15

Препоручујемо Граничној полицији да изврши детаљну анализу разлога вишегодишње сталности истог добављача за службена возила, односно да документује оправданост такве појаве и њену утемељеност на конкурентности.

Правилником о условима набавке и начину коришћења специјализованих возила у Граничној полицији прописано је да се набавка службених возила обавезно проводи у складу са Законом о јавним набавкама Босне и Херцеговине уз услове прописане овим правилником и услове прописане прописима којима се уређује поступак јавних набавки у БиХ, приликом утврђивања услова набавке, обавезни квалификациони критеријуми су: а) Обавезна гаранција за период од минимално 4 године; б) План одржавања који укључује трошкове редовних сервиса у периоду важења гаранције, а минимално за 120.000 пређених километара.

Гранична полиција је захтијевала гаранцију на возило минимално 4 година или 120.000 км кроз техничку спецификацију, а не кроз квалификациони критеријум. Поред тога, захтијевана гаранција није адекватно постављена обзиром да је наведеним Правилником гаранција дефинирана као обавезна, а не као алтернативни, квалификациони критеријум приликом утврђивања услова набавке возила. Надаље, Гранична полиција није као квалификациони критеријум поставила план одржавања који укључује трошкове редовних сервиса у периоду важења гаранције, а минимално за 120.000 пређених километара. Гранична полиција није поступила у складу са одредбама наведеног и укључила претходно наведене услове у квалификационе критеријуме приликом набавке службених возила. Укључивање наведених услова у одређеном облику кроз техничке спецификације изван квалификационих критеријума није поступање у складу са одредбама претходно наведеног Правилника.

⁴⁹ Добављач МРМ д.о.о. Љубушки

ПРЕПОРУКА 16

Гранична полиција је дужна, уз Закон о јавним набавкама и подзаконске акте, досљедно примјењивати и одредбе Правилника о условима набавке и начину коришћења специјализованих возила у Граничној полицији.

8.2. Набавка дијелова униформи

Гранична полиција је у октобру 2024. године објавила обавјештење о набавци дијелова униформи процијењене вриједности 3.101.152 КМ, а 31.12.2024. године донијела Одлуку о поништењу поступка набавке, јер евалуацијом шест приспјелих понуда констатовано је да ниједна понуда није прихватљива.

На одлуку о поништењу поступка изјављено је више жалби Канцеларији за разматрање жалби БиХ која је донијела закључак којим се спаја поступак по свим жалбама понуђача. У фебруару 2025. године Канцеларија за разматрање жалби је донијела рјешење којим се усвајају жалбе понуђача и поништава одлука Граничне полиције о поништењу поступка, као и тендерска документација и обавјештење о набавци. У образложењу донесеног рјешења констатовано је да је чланом 53. став (1) Закона о јавним набавкама прописано да је уговорни орган дужан припремити тендерску документацију у складу с одредбама закона и подзаконским актима, те да у тендерској документацији уговорни орган даје потпуне информације о условима уговора и поступку додјеле уговора, а који су понуђачима довољни за припрему понуда на стварно конкурентској основи. Надаље наводи се да уговорни орган је тај који је био дужан понуђачима дати потпуне информације које су им довољне за припрему понуда, а не пребацивати одговорност на понуђаче обавезом постављања питања у вези са тендерском документацијом. Канцеларија за разматрање жалби је указала на битне повреде, конфузност и недореченост предметног садржаја тендерског документа што доводе до немогућности објективног утврђивања и разматрања жалбених навода и пружања конкретних одговора с тим у вези.

Такође, у поступку набавке дијелова униформи који је покренут у августу 2023. године, а окончан закључењем уговора у октобру 2024. године више пута су понуђачи изјављивали жалбу на тендерску документацију, што је утицало на продужење рокова за достављање понуда, а што се рефлектовало у коначници и на рок окончања поступка.

ПРЕПОРУКА 17

Потребно је тендерском документацијом обезбиједити потпуне информације о условима уговора и поступку додјеле уговора, чиме би се понуђачима омогућила припрема понуда на стварно конкурентској основи, а све у циљу обезбјеђења ефикасног провођења поступка јавних набавки и смањења ризика од евентуалних жалби понуђача.

8.3. Реализација уговора/оквирних споразума

Гранична полиција је дефинисала обавезу праћења закључених уговора/оквирних споразума по проведеним поступцима набавке, међутим успостављени систем није у пуној мјери ефикасан. Реализација појединих закључених уговора се не прати

количински, већ само вриједносно. Такође, увидом у достављене евиденције о праћењу реализације, уочено је да су уговорене вриједности уговора/оквирних споразума прекорачене за набавку услуга превозија, набавку горива за поједине лотове те набавке средстава за хигијену.

Гранична полиција је оквирне споразуме за услуге превозија са изабраним понуђачем закључила на период од 1.10. 2021. – 31.12.2024. године. Увидом у достављене евиденције о реализацији уговора/оквирних споразума утврдили смо да су за одређене језике прекорачена средства предвиђена оквирним споразумом још у току 2022. године, док су за остале језике (турски, италијански, енглески, перзијски, арапски) вриједности прекорачене у току текуће године. Наведено је резултат слабости интерних контрола у дијелу контроле и праћења реализације уговора/оквирних споразума што за посљедицу може имати негативан утицај на планирање и динамику провођења јавних набавки с једне стране, а са друге стране омогућава се наставак сарадње са изабраним понуђачем, и поред чињенице да су обавезе између уговорних страна истекле.

ПРЕПОРУКА 18

Гранична полиција је дужна успоставити поуздане евиденције за праћење реализације закључених уговора/оквирних споразума, како количински тако и вриједносно, а све у циљу благовременог планирања и провођења поступака јавних набавки.

Надаље, прегледом закључених уговора уочен је недостатак прецизности у дефинисању начина плаћања. Наиме, закљученим уговором се дефинише укупан и мјесечни износ уговорене услуге, без навођења начина плаћања. Сагледавајући реализацију закључених уговора о одржавању опреме уочено је да се плаћање врши на различите начине. Иако су одредбе закључених уговора исте, у једном случају плаћање услуге се врши мјесечно, док је у другом случају уговорена услуга у цјелости плаћена одмах по потписивању уговора. Поред тога, у појединачним случајевима уочено је да закљученим уговорима није дефинисан рок за извршење услуга иако је истим уговорен обрачун и наплата пенала у случају кашњења у извршењу уговорене услуге од стране добављача. Наведено може негативно утицати на праћење испуњавања уговорених обавеза и довести до несугласица између уговорних страна, а у вези с извршењем уговора.

ПРЕПОРУКА 19

Гранична полиција је дужна да у уговорима јасно и прецизно дефинише начин плаћања и рок извршења за сваку конкретну услугу која се набавља, при томе водећи рачуна о природи услуге која је предмет набавке.

9. КОМЕНТАРИ ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Гранична полиција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину. У достављеним коментарима Гранична полиција је дала осврт на дато мишљење и коментаре по свим датим препорукама. У датим коментарима поновљене су констатације које су нам презентоване током ревизије или су наведене активности које су предузете, односно које се планирају предузети у 2025. години. У циљу бољег разумијевања израженог мишљења ревизије, Граничној полицији је уз коначан Извјештај о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину достављен одговор на дате коментаре. У вези с наведеним, овај Извјештај представља коначан извјештај, без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2024. годину.

Ревизију у Граничној полицији за 2024. годину обавили су: Наташа Павловић – вођа тима, Лутвија Шрндић – члан тима, Дарија Дандић – члан тима и Ана Марић – члан тима. Такође, у ревизији су били ангажовани Славиша Вуковић – ИТ ревизор и Јована Јошило – ревизор за правне послове.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Павловић, с. р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Нермин Хамзагић, с. р.

Број: 03-16-1-818/25

Прилози

Прилог I - Преглед прихода и примитака за 2024. годину

Прилог II - Преглед расхода буџета за 2024. годину

Прилог III - Биланс стања на 31.12.2024. године

Преглед прихода и примитака за 2024. годину

Гранична полиција Босне и Херцеговине

Опис	Планирани износ у буџету	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорезни приходи	575.000	0	575.000	750.053	130
Приходи од подузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	23.000		23.000	23.440	102
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	52.000	0	52.000	62.871	121
Новчане казне (непореске природе)	500.000	0	500.000	663.742	133
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	474.471	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	474.471	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	80.000	0	80.000	306.856	
Капитални примици од продаје сталних средстава	80.000	0	80.000	306.856	384
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	655.000	0	655.000	1.531.381	234

Преглед расхода буџета за 2024. годину

Гранична полиција Босне и Херцеговине

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	99.453.000	-168.000	99.285.000	90.156.842	91
Бруто плате и накнаде плата	78.700.000	-718.000	77.982.000	70.983.290	91
Накнаде трошкова запослених	16.000.000	0	16.000.000	14.248.072	89
Путни трошкови	370.000	50.000	420.000	374.185	89
Издаци телефонских и поштанских услуга	220.000	0	220.000	201.985	92
Издаци за енергију и комуналне услуге	500.000	50.000	550.000	508.751	93
Набавка материјала	540.000	0	540.000	520.049	96
Издаци за услуге превоза и горива	1.400.000	0	1.400.000	1.194.721	85
Унајмљивање имовине и опреме	420.000	20.000	440.000	436.174	99
Издаци за текуће одржавање	750.000	250.000	1.000.000	965.843	97
Издаци за осигурање	270.000	130.000	400.000	400.000	100
Уговорене и друге посебне услуге	283.000	50.000	333.000	323.773	97
2. Капитални издаци	1.268.000	360.452	1.628.452	1.484.958	91
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	88.000	88.000	32.814	37
Набавка опреме	1.252.000	250.452	1.502.452	1.424.210	95
Набавка осталих сталних средстава	8.000	0	8.000	6.000	75
Набавка сталних средстава у облику права	8.000	22.000	30.000	21.934	73
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	100.721.000	192.452	100.913.452	91.641.800	91
5. Вишегодишња капитална улагања	2.100.000	9.049.065	11.149.065	317.843	3
Изградња објекта ТУ Југ		2.699.065	2.699.065		0
Систем видео надзора и читање регистарских таблица		1.250.000	1.250.000	266.278	21
Набавка дијела полицијске униформе у ГП	2.100.000	5.100.000	7.200.000	51.564	1
6. Новчане донације	0	537.201	537.201	457.457	85
Пројекат RITHMS	0	74.321	74.321	32.431	44
Накнаде за школовање кадета XI класа		285.380	285.380	285.380	100
Накнаде за школовање кадета XII класа		177.500	177.500	139.646	79
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно (4+5+6+7)	102.821.000	9.778.718	112.599.718	92.417.100	82

Биланс стања на 31.12.2024. године

Гранична полиција Босне и Херцеговине

Опис	31.12.2024.	31.12.2023.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1.Готовина, крат.потраживања, разграничења и залихе	468.885	586.369	80
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	0	0	
Краткорочни пласмани	379.209	416.497	91
Интерни финансијски односи	116	116	100
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	89.559	169.756	53
2. Стална средства	29.147.243	26.804.037	109
Стална средства	90.783.677	84.691.465	107
Исправка вриједности	61.636.434	57.887.428	106
Неотписана вриједност сталних средстава	29.147.243	26.804.037	109
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	29.616.128	27.390.406	108
3. Краткорочне обавезе и разграничења	9.125.490	8.748.436	104
Краткорочне текуће обавезе	918.403	800.308	115
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	6.792.899	7.032.659	97
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	1.414.188	915.469	154
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	29.147.243	26.804.037	109
Извори средстава	29.147.243	26.804.037	109
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	38.272.733	35.552.473	108

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен